

Критеријуми оцењивања за српски језик и књижевност

У току једног полугодишта ученик се оцењује најмање 4 пута, од чега најмање једном усмено (ученик треба да буде спреман за усмено одговарање на сваком часу, тј. усмено испитивање се неће посебно најављивати).

Писане провере знања се структурирају на основу 3 нивоа знања (основни, средњи и напредни ниво) према стандардима. Распоред писаних провера знања се објављује на сајту школе.

Оцењује се и рад на пројектима (начин излагања и презентовања, степен ангажовања и сарадње у групи).

Ученици којима је потребна додатна подршка у учењу (индивидуализација и ИОП) оцењују се индивидуално у складу са својим могућностима и односом према раду.

Ученици од 5. до 8. разреда оцењују се формативно и сумативно, оценом од 1-5, током целе школске године. Оцењивање обухвата све три области српског језика и књижевности, а то су: књижевност, језик (граматика, правопис, ортоепија) и језичка култура. Оцењују се:

- писмени задаци
- контролни задаци
- иницијални тестови
- домаћи задаци
- говорне вежбе
- диктати
- рецитовање
- рад на часу

Документација која прати процес оцењивања је: е-Дневник, педагошка свеска наставника, тестови, диктати, писмени и домаћи задаци.

Формативно оцењивање подразумева: праћење напредовања, ангажовања и мотивисаности ученика, активност на часовима (укључујући све три области српског језика), дисциплину, редовно доношење прибора, израду домаћих задатака, поштовање наставника и ученика у одељењу. Води се у педагошкој свесци наставника, а из овог оцењивања проистиче оцена за рад на часу на крају сваког класификационог периода или на крају полугодишта и године.

Критеријум је следећи:

- Недовољан успех - ученик омета наставу, не поштује правила понашања на часу, не пише, нема прибор, не ради домаће задатке и уопште није активан на часу;
- Довољан успех – ученик повремено прати наставу и поштује правила понашања, повремено доноси прибор и домаћи и ретко кад је активан на часу;
- Дobar успех – ученик прати наставу, труди се да поштује правила понашања на часу, доноси прибор и домаћи и активан је на часу, али не у континуитету;
- Врло добар успех – ученик поштује правила понашања на часу, труди се да редовно извршава своје обавезе, доноси прибор и домаћи, активан је и мотивисан за рад;
- Одличан успех – ученик увек поштује правила понашања на часу, редовно извршава своје школске обавезе, доноси школски прибор и домаће задатке, изузетно је активан и мотивисан, у континуитету показује заинтересованост и жељу за напредовањем и стицањем знања.

У сумативно оцењивање спадају: иницијални тестови, писмени задаци, контролни задаци из граматике и књижевности, полугодишњи и годишњи тестови, диктати, говорне вежбе, домаћи задаци (састави/есеји) и рецитовање. Оцена са иницијалних тестова не улази у просек и служи наставнику за планирање рада и даље праћење напредовања ученика.

ГраMATика – критеријум за оцењивање градива ове области усаглашен је са образовним стандардима сва три нивоа постигнућа, основног, средњег и напредног нивоа:

- Одличан (5) – ученик самостално испуњава захтеве сва три нивоа постигнућа из фонетике, морфологије, синтаксе и лексике; показује веома висок степен ангажовања; зна и примењује граматичка правила у сложенијим примерима;
- Врло добар (4) – ученик самостално испуњава захтеве сва три нивоа постигнућа из фонетике, морфологије, синтаксе и лексике и примењује граматичка правила у сложенијим примерима уз малу помоћ наставника; показује висок степен ангажовања;
- Добар (3) – ученик самостално испуњава захтеве основног и делимично средњег нивоа из фонетике, морфологије, синтаксе и лексике; ангажован је повремено; препознаје и примењује граматичка правила у основним примерима;
- Довољан (2) – ученик минимално испуњава захтеве основног нивоа из фонетике, морфологије, синтаксе и лексике уз помоћ наставника; ангажован је веома ретко; препознаје граматичка правила у најједноставнијим примерима;
- Недовољан (1) – ученик не испуњава минималне захтеве основног нивоа постигнућа из фонетике, морфологије, синтаксе и лексике ни уз помоћ наставника; не зна да препозна граматичка правила у најједноставнијим примерима.

Књижевност - критеријум за оцењивање градива из књижевности усаглашен је са образовним стандардима сва три нивоа постигнућа, основног, средњег и напредног нивоа:

- Одличан (5) – ученик самостално испуњава захтеве сва три нивоа постигнућа из ове области (наводи дела и писце, разликује књижевне родове и врсте, одређује врсту стиха и строфе, проналази стилске фигуре и различите облике приповедања; самостално анализира књижевно дело, аргументовано образлаже свој став о делу и повезује га са другим текстовима по тематици, структури и мотивима);
- Врло добар (4) – ученик самостално испуњава захтеве сва три нивоа постигнућа из књижевности, уз малу помоћ наставника (самостално анализира књижевна дела уз познавање основних одлика и функционалних појмова);
- Добар (3) – ученик самостално испуњава захтеве основног и делимично средњег нивоа из књижевности (познаје основне одлике књижевности и разликује типове уметничког стваралаштва (усмена и ауторска књижевност); познаје основне функционалне појмове);
- Довољан (2) – ученик минимално испуњава захтеве основног нивоа ове области, уз помоћ наставника (повезује наслове књижевних дела и имена аутора, разликује књижевне родове и препознаје основне одлике књижевних текстова);
- Недовољан (1) – ученик не испуњава минималне захтеве основног нивоа постигнућа из књижевности ни уз помоћ наставника.

Што се тиче контролних задатака и тестова из граматике и књижевности, скала за оцењивање је следећа:

Процент тачних одговора	Оцена
од 86% до 100%	одличан (5)
од 66% до 85%	врло добар (4)
од 46% до 65%	добар (3)
од 26% до 45%	довољан (2)
испод 25%	недовољан (1)

Критеријум за оцењивање **писмених и домаћих задатака (састава/есеја)** обухвата неколико делова: композицију, садржај, стил, граматику, правопис и естетски изглед.

- Одличан (5) – ученик је тачно одговорио на тему, испоштовао је захтеве композиције кроз увод, разраду и закључак, види се поступност у излагању, реченице су јасне и правилне без граматичких и правописних грешака, стил писања богат је описима, емоцијама и појединим стилским изражајним средствима, рукопис ученика је леп, а рад уредан.
- Врло добар (4) – ученик је тачно одговорио на тему, испоштовао захтеве композиције, реченице су јасне са мањим граматичким и правописним грешкама, стилу недостаје више описа и емоција.
- Добар (3) – ученик је тачно одговорио на тему, поједини делови композиције нису у потпуности испоштовани (нису повезани, недостаје увод или закључак), поједине реченице нису јасне, са честим правописним и граматичким грешкама, недостаје доста описа и емоција, рад је понегде нечитак и неуредан;
- Довољан (2) – ученик је делимично одговорио на тему, увод, разрада и закључак нису уједначени, реченице су нејасне и неповезане, стил је сиромашан са великим граматичким и правописним грешкама, рад је веома нечитак и неуредан;
- Недовољан (1) – ученик није ништа написао или ученик није одговорио на тему, нису испоштовани захтеви композиције, рад се не може прочитати, реченице су потпуно неповезане и нејасне са превише граматичких, правописних и стилских грешака;

Оцењивање говорних вежби:

- Одличан (5) – ученик се правилно изражава, тачно казује текст поштујући правила композиције, износи своје ставове, описе и емоције у складу са задатом темом, лепо формулише своје мишљење, има изграђену културу комуникације;
- Врло добар (4) – ученик успешно одговара на постављене захтеве, уз мања одступања; ● Добар (3) – ученик делимично одговара на постављене захтеве;
- Довољан (2) – ученик одговара на постављене захтеве само уз помоћ наставника и на врло једноставним примерима;
- Недовољан (1) – ученик није научио текст и није се припремио за усмено изражавање.

Рецитованье ученика:

- Одличан (5) – ученик изражајно, тачно и јасно рецитује текст уз одговарајућу дикцију, правилно изговара све гласове;
- Врло добар (4) – ученик изражајно, тачно и јасно рецитује текст уз делимично одговарајућу дикцију, правилно изговара све гласове;
- Добар (3) – ученик тачно рецитује текст, али без одговарајуће дикције и изражајности;
- Довољан (2) – ученик рецитује текст без дикције и изражајности, правећи често грешке;
- Недовољан (1) – ученик није научио задати текст.

Наставник може наградити ученика одличним оценом (5) и за израду разних панона, презентација, учешћа на такмичењима, конкурсима, појединим секцијама, активностима у школи и сл.

Ученици који раде по прилагођеном или измењеном програму у оквиру ИОП-а имају другачији критеријум оцењивања. Он није исти за све ученике и зависи од потреба и постигнућа ученика који раде по овом програму, а прилагођава се индивидуализованом раду сваког ученика појединачно.

На крају првог и другог полугодишта закључна оцена из српског језика је бројчана. Она се утврђује на основу свих описних и бројчаних оцена у току једне школске године. Оцена се закључује у складу са Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању.

Стручно веће наставника српског језика и књижевности:

1.Горица Ђорђевић

2.Марина Стефановић

3.Соња Миљковић

4.Марија Андрић

5.Биљана Коцић